

VISIT SALARDÚ

25 ANYS D'EXPERIÈNCIA EN EL SECTOR

COMPLEMENTS
..... TAR ABITATGE

Ctra. França, 23 - Nau 12 - 973 64 27 78 - 25530 VIELHA - www.complementsper.cat

Distribuïdors oficials:

QUICK-STEP
CREADORES DE SUELOS

FESTOOL
HERRAMIENTAS PARA LOS MÁS EXIGENTES

JOTUN

Nilfisk

SERVEIS

CONSELH GENERAU D'ARAN

Passeig dera Libertat, 16 (Vielha)
973 64 18 01
info@conselharan.org
www.conselharan.org
Twitter: @conselharan
Facebook: Conselh Generau d'Aran

AJUNTAMENTS

VIELHA E MIJARAN

973 640 018
info@vielha-mijaran.org
www.vielha-mijaran.org

NAUT ARAN

973 644 030
www.nautaran.org

BOSSÒST

973 648 157
www.bossost.es/www
ajuntament@bossost.org

LES

973 648 007
www.les.es
info@les.es

ARRES

973 641 819
www.arres.ddl.net

BAUSEN

973 647 024
bausen.ddl.net

CANEJAN

973 648 160
www.canejan.org

ES BÒRDES

973 640 939
www.bordes.ddl.net

VILAMÒS

973 640 739
www.vilamos.es

SERVEIS MÈDICS

EMERGÈNCIES

112

Espitau Val d'Aran (C/ Espitau 8, **Vielha**) 973 640 004
CAP (C/ Espitau, s/n, **Vielha**) 973 643 140

Servicis Assistencials Socials 973 643 146
973 642 560

Residència Sant Antoni
(C/ Espitau, 3, **Vielha**) 973 641 938

FARMÀCIES

Farmàcia Palà (**Vielha**) 973 642 585

Farmàcia Català (**Vielha**) 973 642 346

Farmàcia Almansa (**Bossòst**) 973 648 219

Farmàcia Almansa (**Les**) 973 647 244

Farmàcia Palà (**Baqueira**) 973 644 462

Farmaciola Palà (**Arties**) 973 644 346

Farmaciola Català (**Salardú**) 973 644 225

SEGURETAT

Mossos d'Esquadra (**Vielha**) 973 357 285

Pompiers d'Aran 973 640 080

Guàrdia Civil (**Vielha**) 973 640 005

Polícia Nacional (**Les**): 973 648 014

Centre d'allaus d'Aran: <http://lauegi.conselharan.org/>

AUÉ, periòdic d'Aran, naix amb la voluntat d'esdevenir la publicació de referència de la Val d'Aran i el punt de trobada dels habitants i visitants d'aquest indret singular. Amb aquesta finalitat posa a disposició dels seus lectors per a qualsevol suggerència aquesta adreça: aue@segre.com

La imatge més suggeridora de la Val d'Aran. La Val d'Aran ofereix als visitants i als mateixos aranesos estampes d'incalculable bellesa. Per a donar-ne testimoni, en aquesta secció AUÉ vol recollir

AGENDA

ARAN PERA NATURA

DARRERIES DE MAI-PRINCIPIS DE JUNH.

Pendent aquestes setmanes se desvolpen diverses activitats vinculades ara natura jos eth nòm "Aran pera Natura", qu'an lòc en diuersi endrets de tota era Val d'Aran tà conscienciar ara poblacion de ço qu'auem en territòri.

Ac endonviaràs segur!

Anóncia-te ena nòsta publicacion

Demana informacion en **973 248 004**

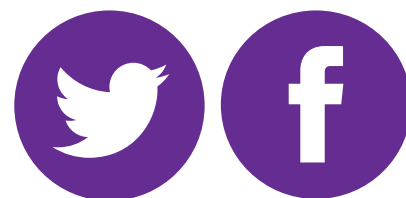
ARAN
aue

Amb el suport de

Xarxa

@aue_aran

en cada edició una d'aquestes imatges, la més suggeridora d'entre les que ens facin arribar els nostres lectors a aquesta adreça: aue@segre.com.

Castellers de Vilafranca @Verds

«Demà, cap a la Vall d'Aran! Aquest cap de setmana marxem de viatge a la Vall d'Aran. Dissabte 23/05, 13h: Vilamòs. Dissabte 23/05, 18h: Vielha. Diumenge 24/05, 12:30: la Vall de Boí»

Val d'Aran@Val_dAran

«Entrenar entorat de montanhes, relaxar-se ath solei dempús d'ua session de gimnàs, jugar un partit de tennis o refrescar-se ena piscina en ostiu. Era Zòna Esportiva de Bossòst ei un espaci tà suenhar-se, compartir moments e gaudir deth temps liure en còr dera Val d'Aran.»

Josep Anton Pérez@PantonPerez

«La Val d'Aran es projecta al món amb l'AdventureELEVATE Europe»

Conselh Generau @conselharan

«Era Val d'Aran impulse naues accions entà milhorar era coexistència damb er os ròi»

Toni M.Avila@3404metros

«Cayendo nieve con ganas! Val d'Aran»

Hèstes deth huec

ARRIBEN UN AN MÈS ES HÈSTES DETH HUEC DE SANT JOAN

SANT JOAN. Coma indique era tradicion, damb era arribada de Sant Joan se hestègen ena Val d'Aran part des hèstes deth huec deth Pirenèu. Es que mès relèu an, en nòste territòri, son eth Taro e eth Haro, en Arties e en Les respectivament. Totun, an gessut iniciatives es darrèri ans en poblacions coma Bausen, Betren o Unha, a on tanben se cremen aguesti troncs entà aluenhar es maus esperits e seguir damb era tradicion que possauen aguesti dus endrets que compden damb era distincion de Patrimòni Immaterial dera Umanitat pera UNESCO des der an 2015.

Hèstes majors de Les e Arties

TÀ SANT JOAN. Pendent eth mes de junh aurà lòc es hèstes de Sant Joan, que coïncidissen damb es d'Arties e de Les. Era comission de hèstes des dus endrets premanís es darrèri detalhs tà qu'es vesins poguen gaudir.

Eth tòu portau
de proximitat

TOT ÇÒ QUE PASSE EN TÒN ENTORN SUS CULTURA,
ESPÒRTS, POLITICA, SOCIETAT, TORISME,
AGRICULTURA E RAMADERIA

AUETV.CAT

Consulta es notícies deth
tòu pòble a on sigues!

S'acòrde un nau sistèma de finançament

**MELHORA ECONOMICA,
ACTUALIZACION DE TRASPASSI,
PARTICIPACION DETH
CONSELH ENES TRIBUTS DERA
GENERALITAT E ESTABILITAT
FINANCÈRA**

TÈXTE: **CONSELH**

Era Comission Bilaterau Conselh Generau d'Aran-Generalitat de Catalunya amassada ena sedença dera maxima institucion aranesa e presidida peth conselhèr dera Presidència dera Generalitat, Albert Dalmau e era sindica d'Aran, Maria Vergés, a aprovat eth nau Sistèma de Finançament

Singular e Especific dera Val d'Aran, un acòrd que represente un punt d'inflexion entath desvolopament efectiu dera Lei de Regim Especiau d'Aran e entath reconeishement dera singularitat politica, juridica e administrativa deth país, atau coma entà garantir era estabilitat, corresponsabilitat e transparència financèra de besonh

entath desvolopament dera autonomia politica d'Aran e, per tant, des servicis publics en territori. Aguest Sistèma de Finançament pròpri e singular permetrà melhorar de forma significativa era capacitat financèra dera maxima institucion d'Aran entà consolidar e melhorar servicis publics essenciaus coma era sanitat, er encastre social, era gestion der emergéncias, era lengua e era cultura pròpies, atau coma impulsar politiquas publicas adaptades ara realitat territorial e social dera Val d'Aran. Aguest substituís eth modèl vigent de 2019, que demoraue prorrogat de 2023 ençà e a estat frut des trabalhs e negociacions amiades a tèrme entre era Generalitat e Conselh. Per çò que hè as chifres, eth Sistèma de Finançament d'Aran establís era quantitat de 42,7M€ entath Hons de Finançament Incondicionat (HFI), çò que supausa ath torn de 4 milions d'euros mès respecte ena base actualizada deth modèl vigent enquia ara. D'aguesta forma, de 2019 ençà, eth finançament deth Conselh Generau d'Aran aurà passat de 23,5 milions a 42,7 milions d'euros. Atau madeish, a compdar de 2027, eth modèl incorpòre un hons adicionau equivalent ath 5% deth HFI de base entà impulsar politiquas pròpies deth Conselh. Era dotacion, que supèr es 2 milions d'euros, se desplegarà progressivament pendent 4 ans.

Mès autonomia e capacitat tà decidir

Atau madeish, a compdar de 2027, eth modèl incorpòre un hons adicionau equivalent ath 5% deth HFI de base entà impulsar politiquas pròpies deth Conselh Generau d'Aran. Aguesta dotacion, que supèr es 2 milions d'euros, se desplegarà progressivament pendent 4 ans e permetrà refortilhar politiquas pròpies e balhar mès capacitat de decision ara maxima institucion aranesa. Atau donc, facilite seguir auançant en abitatge, era promocion economica e es esports.

#Conselh

Se potenciarà era planta de residus

**S'OPTIMIZARÀN ES ESPACIS DE TRABALH E FACILITAR
ES MANIÈBRES DE VEÏCULS**

www.conselharan.org

CGA

TÈXTE: **CONSELH**

Eth Conselh a prèst dejà eth projècte de melhora dera planta de tractament de residus plaçada ena carretèra deth Tunèl entà adequar aguest espaci as actuaus besonhs en encastre de tractament de residus atau coma actualizar-ne era operativitat. Er extrem oèst dera planta s'adequarà entà permèter optimizar es espacis de trabalh e facilitar es manièbres des veïculs. E, per un aute costat, ena plataforma inferiora, era ampliacion serà parciau enes zònes a on ei tecnicament viabla. Eth projècte includís tanben era estabilizacion deth talús sud e se harà ua neteja e reperfilat deth terren, acompanyat dera installacion d'ua malha antierosiva e d'ua naua hilada de pèira entà reforçar era seguretat. Ua auta actuacion clau ei era melhora dera zòna de recepcion dera FORM, a on se bastirà un cubèrt metallic entà evitar era entrada de ploja e nhèu, redusint atau eth pes des residus e era generacion de lixivats. Tanben s'installarà un sistèma de drenatge e un depòsit sosterrat entà gestionar aguesti liquids de manèra controlada. Entà evitar acumulacions d'aigua, se crearà un drenatge transversau que canalizarà tant es aigües d'escolament coma es procedentes dera activitat pròpria dera planta, milhorant atau era seguretat e era igièna der entorn. Eth projècte contemple ua zòna especifica entà lauar es camions, damb un depòsit estanc entà recuèlher es aigües utilizadas e garantir-ne eth tractament corrècte. Aguesta installacion contribuirà a ua melhora des condicions sanitàries e operatives. Tanben se crearà un depòsit d'aigua de servici laguens dera Nau 3, associat a un grop de pression, entà assegurar eth foncionament continu des servicis e evitar problèmes derivats des gelades.

CGA

PARTICIPACION CIUTADANA

Fòrum Joenessa dera Val d'Aran

Eth 25 d'abriu se celebrèc eth 1èr Fòrum Joenessa dera Val d'Aran. Un eveniment organizat peth Conselh que vò èster un espaci estable de participacion juvenila ena Val d'Aran e que nèish des talhèrs de participacion que s'an hèt en Institut pendent es darrèrs setmanes, e tanben der amàs de dades des enquèstes adreçadas as joeni e joenes deth nòste territòri que s'an hèt pendent es darrèrs setmanes, tà completar aguesta prumèra fasa de participacion ciutadana ath torn dera joenessa. A coma objectiu èster un espaci estructurat de recuelhuda dera votz des joeni, a on poguen explicar es besonhs e inquietuds, damb era voluntat qu'evolucione de cap a un modèl liderat per eri e eres madeishi. Atau se facilite, non sonque que poguen hèr a arribar en prumèra persona es sues demanes ath Govèrn, mèsque contribuïsqnen ena definicion, orientacion e melhora des politiques de joenessa.

**EN AGUEST FÒRUM
JOENESSA DERA VAL
D'ARAN SE VÒ DAR
VOTZ AD AGUEST
COLLECTIU TÀ
CONÉISHER QUINI SON
ES SÒNS BESONHS**

PRESENTACION

Permapyrenees en Aran

Permapyrenees (Interreg POCTEFA, 2024–2027) ei un projecte transfronterèr cofinançat pera Union Europèa, qu'amasse institucions d'Espanha, França e Andòrra entà estudiar eth permafròst e era dinamica des glacèrs rocós en zònes clau dera nauta montanha des Pirenèus. Eth sòn objectiu ei generar naui indicadors climatics e melhorar era comprenença des risqui associadi ara degradacion deth permafròst, era inestabilitat de pales e es esclavassades en entorns fòrça freqüentadi. Se vò apropar coneishement ara comunitat de montanha.

ES MEMBRES DETH PROJÈCTE, ERA UNIVERSITAT DE BARCELONA E ERA FUNDACIÓ KILIAN JORNET SÓN ES ENTITATS ENCARGADES D'ORGANIZAR AQUESTA JORNADA

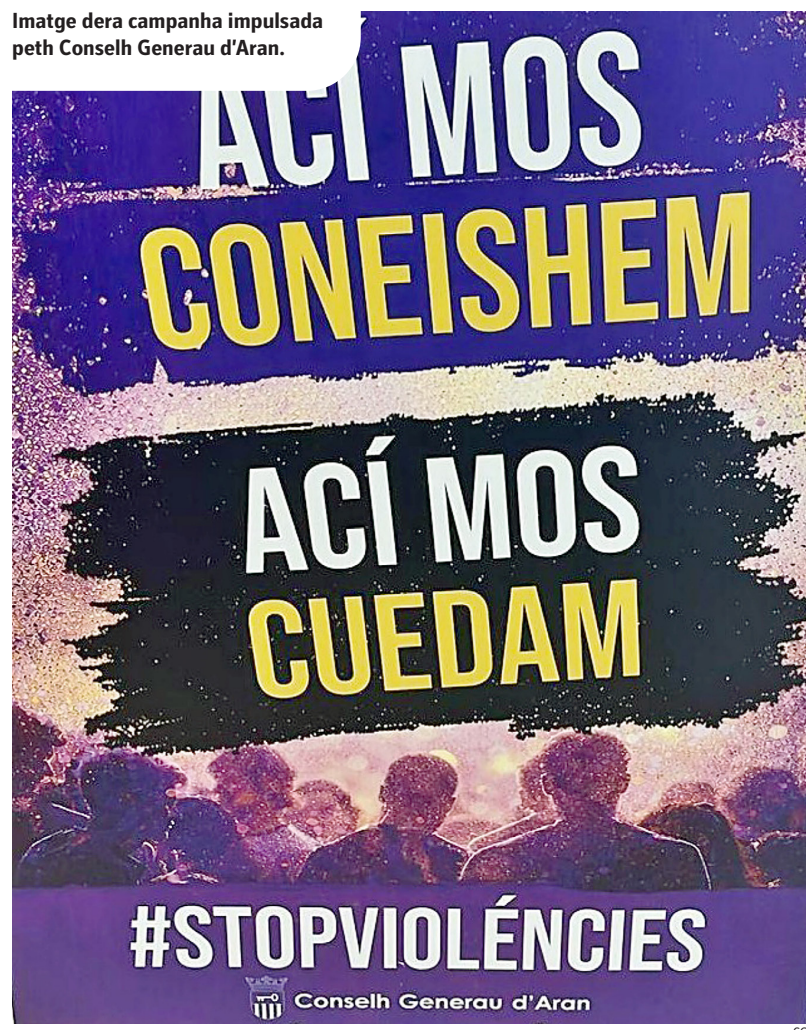

ESPÒRTS

Formacion esportiva

Eth Conselh Generau d'Aran, a trauès deth sòn Departament d'Espòrts, hè ua crida a totes es entitats, clubs, associacions esportives e professionals independents dera Val d'Aran entà que participen activament ena formacion gratuïta en linha sus proteccion dera enfància, impulsada peth Departament d'Espòrts dera Generalitat de Catalonha. Aquesta accion formativa s'encastre laguens dera normativa vigenta en matèria de proteccion dera enfància e adolescència

Imatge dera campanha impulsada peth Conselh Generau d'Aran.

Òci nocturn tàs joeni

CAMPANHA ENTÀ EVITAR VIOLÉNCIES EN ÒCI
NOCTURN 'ACÍ MOS CONEISHEM, ACÍ MOS CUEDAM'

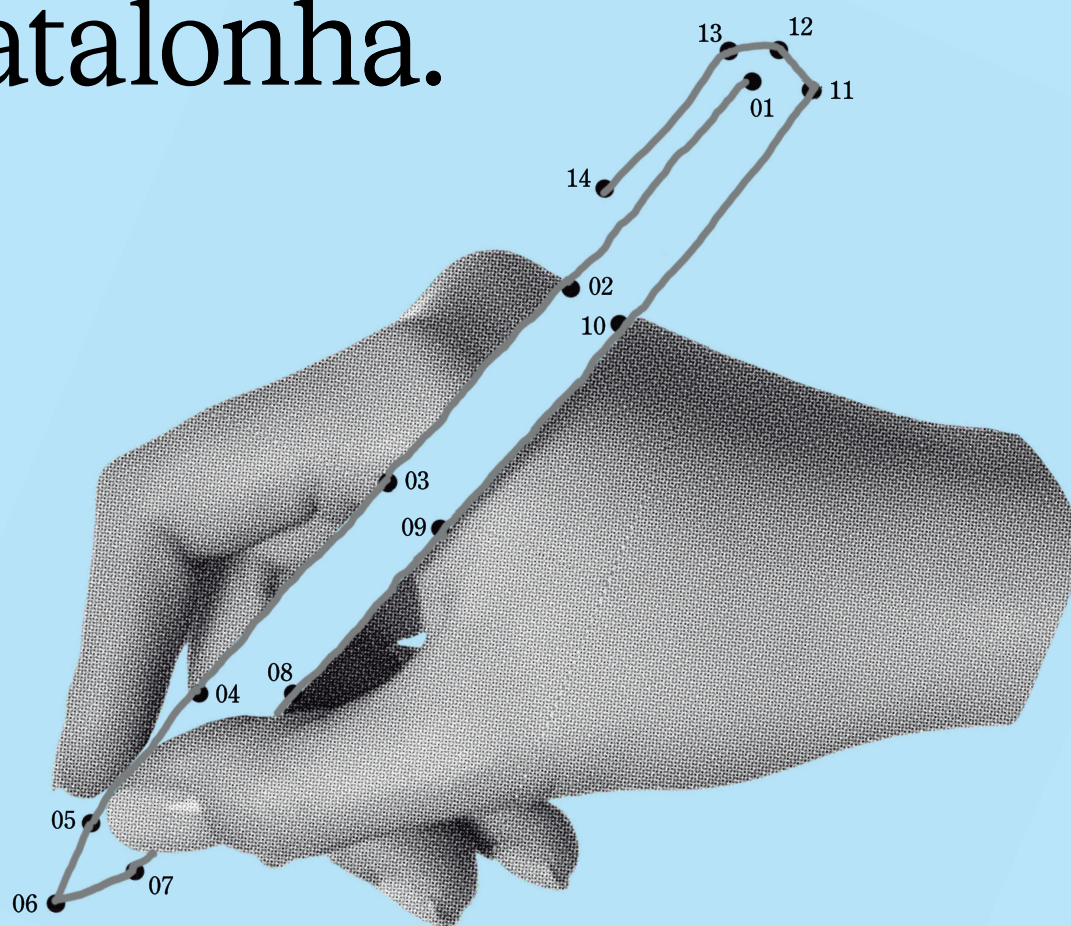
TÈXTE: CONSELH

Eth Conselh Generau d'Aran a estreat era campanha "Ací mos coneishem, ací mos cuedam", damb era que vò conscienciar ara ciutadania sus eth refús contra tot tipe de violència enes espacis de léser nocturn. Era campanha includís messatges de non-tolerància deuant aquest tipe de comportaments, e s'adreça, principauments, as possibles agressors, damb er objectiu de generar consciència e responsabilitat. Era campanha cònte de dus nivèus: un nivèu basic, liderat peth Conselh Generau d'Aran, que promò era campanha damb materiau generau (drapèus, panèus, samarretes e pegasolets) e un nivèu complemen-

tari, que s'assignarà as ajuntaments aderidi ara campanha entà que la despleguen segontes es sòns besonhs en ostiu (cada ajuntament decidirà com e a on mostrar eth materiau). Era campanha vò trincar damb eth mite de qu'es assetjaments son part dera accion de ligar. Per aquerò se potèncien frases coma "Non ei normau tocar sense permís", o "Se dobte, ei non". En tot coincidir damb er inici dera campanha, Salardú a estat eth prumèr pòble qu'a desplegat aquesta naua accion, damb era celebracion dera Hèsta Major dera Santa Creu, deth 30 d'abri en quath 3 de mai. Aquiu se pogueren veir pannèus, senhalizacions o carpes especificques.

CAMPANHA RENDA 2025

Se non sabes pas de
quin cap tirar tà hèr era
renda, tira deth dera
Agència Tributària de
Catalonha.

6 DE MAI

Atencion telefonica

1ÈR DE JUNH

Atencion presenciau

Demana cita ena app deth ATC, en atc.gencat.cat o ath 901 22 33 44.

Generalitat de Catalunya
Generalitat de Catalonha

Eth Govèrn de
Toti

AGUEST PROJÈCTE
A SUPAUSAT ETH
GODRONAT DE MÈS
DE 5,5 QUILOMÈTRES
DE VIA PUBLICA,
EN TOT MILHORAR
AUTANT ETH CENTRE
DERA POBLACION
COMA DETH PARÇAN
D'ETH SOLAN

DAMB ERA MILHORA
DES CARRÈRS,
VIELHA GUANHE EN
SEGURETAT

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

Milhora der estat des carrèrs

FINALIZE ERA REFORMA VIÀRIA DE BONA PART DES CARRÈRS D'ETH SOLAN DE VIELHA

TÈXTE: **MANU MOGA**

Er Ajuntament de Vielha e Mijaran a finalizat, practicament, era totalitat des òbres deth projècte de reforma viària previst entath cap-lòc dera Val d'Aran. Era passada tardor se realizèc eth cambiament de godronat de bona part des carrèrs deth centre dera poblacion e, aguesta primavera, s'a procedit a godronat es carrèrs que non poderen èster intervengudi e, que bona part d'eri, se tròben en parçan d'Eth Solan. Atau, s'a realizat eth godronat des següentes vies: Avenguda Garona ena sua totalitat, era Avenguda Maladeta e es carrèrs: Sascumes, Arroquets, Molières e Querimònia. Sonque manque per intervier era Plaça Arnals, a on ja s'a començat era reforma e milhora des trepadèrs. En

totau, implique mès de 5 quilomètres de via publica.

"Damb era finalizacion d'aguest projècte integrau de milhora des carrèrs de Vielha, ajudam a méter en valor es dus pòls que confeccionen ara poblacion. Per un costat, eth centre neuralgic, ar entorn dera Plaça dera Glèisa, e que s'executèc era passada tardor e ara damb Eth Solan, un aute des parçans de Vielha que atrè a fòrça gent, autant a vesins que i viuen, coma visitants que gaudissen d'aguest endret a on s'i tròben bona part des installacions esportives, e tanben eth passeg fluviau, que pendent fòrça sasons der an amasse a fòrça gent que vò passejar o hèr-i espòrt", comentè eth baile de Vielha e Mijaran, Juan Antonio Serrano.

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

EQUIPAMENTS

Trabalhs interiors e exteriors en tanatòri municipau

Er Ajuntament de Vielha e Mijaran a hèt ua milhora integrau dera cubèrta damb era installacion d'ua naua suscubèrta metallica damb isolament termic, e a apariat e renauit zònes de faus tet, a adequat detalhs interiors e a realizat trabalhs sectorizadi tà mantier eth foncionament abituau pendent era execucion des òbres.

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

URBANISME

Era Plaça Comets, acabada

Dempús de fòrça mesi de trabalhs, aguest endret der airau d'Eth Solan de Vielha ja compde damb toti es elements que lo convertissen en un des espacis mès modèrns e adaptadi deth cap-lòc dera Val d'Aran. Compde damb zònes de jòcs infantils, mobiliari urban, zòna de passeig damb ombra generada pes arbes plantadi e un petit parcatge. Sonque manque era installacion d'ua pergola. Un espaci qu'aurà fòrça vida pendent era sason d'ostiu.

ER AJUNTAMENT RESPON

Vielha se pone bonita

JUAN ANTONIO SERRANO
BAILE DE VIELHA E MIJARAN

Se acerca el verano y, con él, una de las principales temporadas turísticas para Vielha e Mijaran, así como del conjunto de la Val d'Aran. Desde el gobierno municipal llevamos ya tiempo trabajando para, una vez acabado el invierno, preparar y adecuar los espacios públicos de la capital aranesa a las necesidades de la temporada estival. Por un lado, hemos finalizado las obras de la Plaza Comets, que dispone de zonas de juegos infantiles, zonas de paseos, mobiliario urbano nuevo y espacios verdes. Un lugar único para poder pasar muchas horas en verano. Asimismo, también hemos finalizado la segunda fase de la mejora y reforma de las calles de Vielha en cuanto a su asfaltado. En esta segunda ocasión, se han mejorado buena parte de las calles de Eth Solan, que no se pudieron finalizar a tiempo con la llegada del invierno. Además, hemos colocado hasta 100 nuevos bancos en diferentes puntos de la vía pública, mejorando el mobiliario antiguo existente. Y, como es habitual también, llevamos ya tiempo arreglando y adecentando los espacios verdes, con el corte de la hierba, y la colocación de nueva ornamentación que otorga más belleza a nuestras calles y espacios públicos, en un municipio que ya de por sí destaca por la hermosura que desprende su entorno natural. Llega el verano, y estamos totalmente listos para presentar un municipio en condiciones.

ÒBRES E SERVICIS

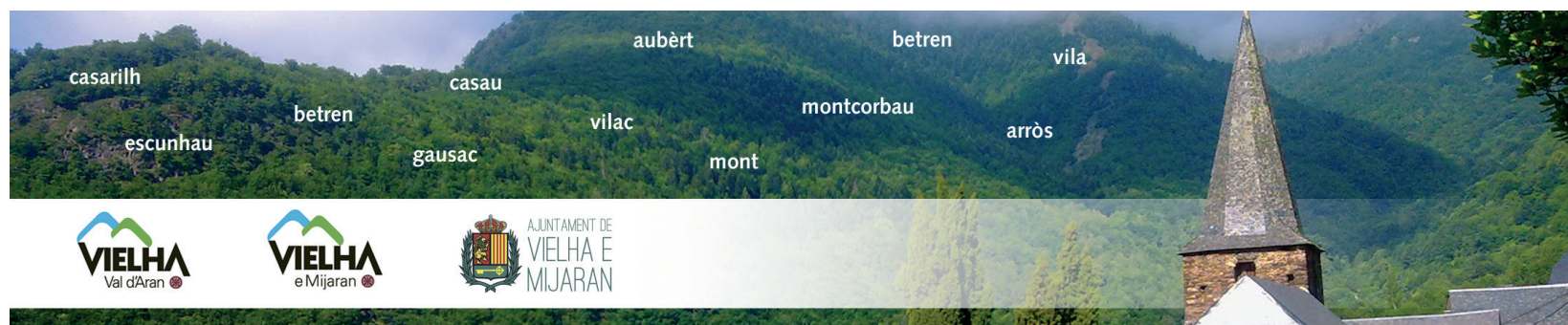
Renauiment deth mobiliari urban

Er Ajuntament de Vielha e Mijaran incorporè 100 nauï bancs hèti damb materiaus recicladi e de baish manteniment, e seguís en tot substituir elements urbans per solucions mès resistentes ara umiditat, era sau, era auri-na d'animaus de companhia e es condicions climatiques pròpies d'un municipi de montanha. Aguest accion se some ara substitucion progressiua des paperères per modèls de materiau recicladi e ath renauiment des pivòts utilizadi entà delimitar e protegir es trepadèrs. Eth baile de Vielha e Mijaran, Juan Antonio Serrano, a destacat que "aguest renauiment deth mobiliari urban ei ua estratègia de futur entà suenhar es nòsti espacis publics".

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

ETH CONSISTÒRI A AGERIT UN TOTAU DE 100 BANCs QUE S'AN ANAT PLAÇANT PES ESPACIS PUBLICS, EN TOT ÈSTER ELABORADI DAMB MATERIAUS REICLADI E DE BAISH MANTENIMENT, EN TOT ADAPTAR-SE ATH CLIMATGE DE MONTANHA

ESPÒRTS

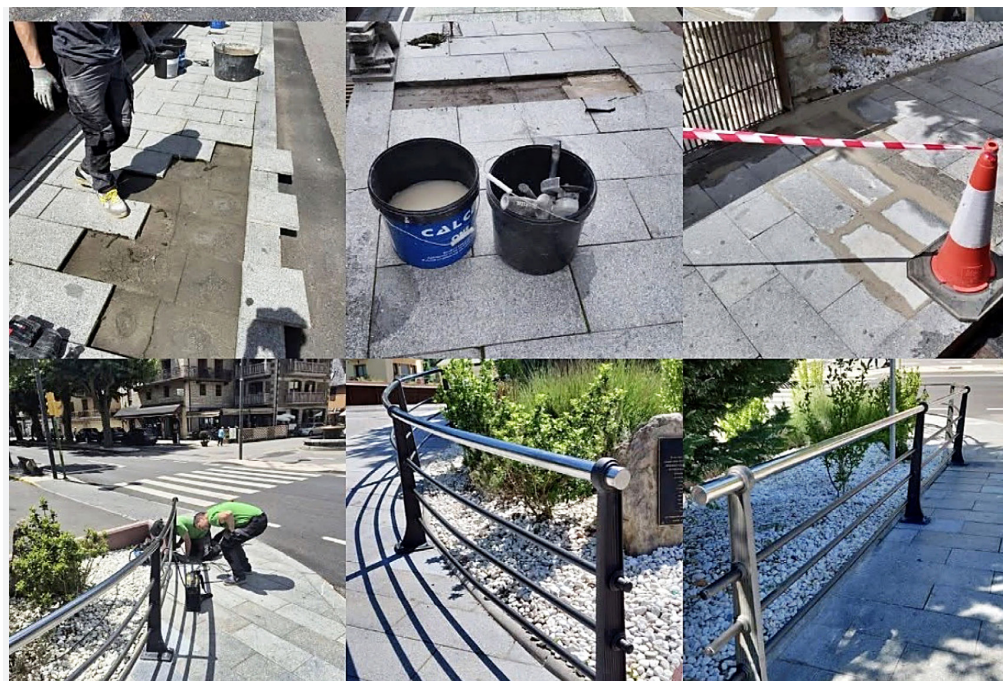
Accions de milhora ena zòna esportiva

Er Ajuntament de Bossòst a amiat a tèrme trabalhs de milhora ena zòna esportiva, concretament, en gimnàs municipau plaçat en aguesta poblacion. En aguest sens, s'an potenciat diuèrsi elements de maquinària d'aguest espaci pr'amor que se trobauen, en bèri casí, en un estat deteriorat e non garantien totaument era seguretat des sòns usatgèrs. Damb aguesta accion, se potèncie er airau esportiu deth gimnàs e se favorís era sua practica entre es sòns aficionats entà poder gaudir des abituds saludables.

MANTENIMENT

Neteja deth hilat des dogats

Eth consistòri deth Baish Aran a seguit damb es trabalhs de manteniment deth pòble. Pendent aguestes setmanes era brigada municipau a amiat a tèrme trabalhs especifics de neteja deth hilat de dogats (per a on se succione er aigua de ploja), entà garantir eth foncionament d'aguesti e evitar possibles problèms. Aguesti trabalhs non son tant visibles a uelhs des vesins, mès ei fonamentau entà poder garantir un bon usatge des servicis basics e publics. Era accion s'a hèt en diuèrsi parçans.

BOSSÒST

TRABALHS

Bossòst seguís potenciant es sòns espacis publics

Er Ajuntament de Bossòst seguís damb eth sòn principau prètzhèt qu'ei eth de suenhar es espacis publics e garantir qu'es vesins e vesies poguen viuer en aguest endret damb es melhors condicions possibles. En aguest sens, era brigada municipau a amiat a tèrme trabalhs d'apraiment e manteniment des baranes deth pònt, atau coma accions de reposicion e milhora deth paviment deth trepadèr. Aguestes petities accions contribuïssen a millorar era seguretat, era imatge e eth dia a dia deth municipi.

BOSSÒST

APRAIAMENTS

Accions concrètes entà potenciar es baranes

An finalizat dejà es accions especificques amiades a tèrme per Ajuntament de Bossòst vinculades ath manteniment des baranes. Des d'aguest consistòri s'informe que s'a concretat aguesta actuacion de proteccion viària en tot er entorn deth passeig. Tot aguest prètzhèt a consistit ena neteja, eliminacion der oxid e pintat des elements damb eth clar objectiu de millorar era seguretat e conservar eth bon estat d'aguestes infraestructures. S'a arregrat des der ajuntament eth trabalh de esfòrc de totes es persones qu'ac an hèt possible en tot voler mantier un espaci public mè segur e suenhat entà toti es vesins e vesies d'aguest municipi plaçat en Baish Aran qu'ei un des referents de tota era Val d'Aran.

Ajuntament
de Bossòst

TRADICION

Hèsta de Santa Creu

Es vesins e vesies dera poblacion de Salardú an pogut gaudir pendent aguesti dies dera qu'ei era prumèra hèsta de pòble der an ena Val d'Aran. Se tracte de Santa Creu de Salardú, a principis de mai, a on toti eri pogueren gaudir de tota ua sòrta d'activitats premanides pera comission de hèstes d'aguest endret. Ua des accions, ère un campionat de petanca qu'auet fòrça bona acuelhuda dempús dera creacion d'un camp especific entà aguest espòrt. Un aute des grani eveniments d'aguesta hèsta siguec era amassada de Creus e era benediccion deth terme, en tot coincidir damb Santa Creu.

ÀLVAR ORDOÑEZ

FORMACION

Neuroaprenedissatge en Salardú

A darreries d'aguest mes d'abriu, er Ajuntament de Naut Aran organizèc ua jornada sus eth neuroaprenedissatge infantil damb Guillermo Brito. Aquiu poguèc explicar es senhaus d'alèrta en desvolopament infantil a nivèu cognitiu e com se traslade ar airau fisic e qué se pòt hèr entà trabalhar-lo entà auer ua auta perspectiva. Guillermo Brito ei un joen aranés que dedique era sua vida actuau a ajudar d'autes personas qu'an interès en aguest airau. Naut Aran apòste pera formacion entàs sòns vesins.

Eth baile e era tintent d'alcalde dançant eth Balhano.

VISIT SALARDÚ

Torne era dança deth Balhano

UN BALH TIPIC DERA POBLACION DE SALARDÚ QUE S'A ADAPTAT ENTÀ QUE POGUESSE ÈSTER DANÇAT ENTÀ SANTA CREU DAMB UN GRAN NUMERÒ DE VESINS

TÈXTE: SEGRE

Es passi d'ua dança lèu desbrembada s'an tornat a veir en Salardú. Per prumèr viatge en mès d'un decenni, era hèsta dera Santa Creu, celebrada eth passat 3 de mai, incorporèc era dança deth balhano, que hè mès de 200 ans que formaue part d'aguesta celebracion tradicionau. Era sua recuperacion a estat resultat dera investigacion e er esfòrc der Ajuntament de Naut Aran, era comission de hèstes e de nombrosi voluntaris. Eth balhano date de darreries deth sègle XVII e se considèra ua dança d'inspiracion catalana. Enes sòns inicis ère dançada laguens dera glèisa pes priors dera confrairia dera Santa Creu, aué dia extinguida. Era adjunta d'alcaldia e còsso de Cultura, Anna Geli, a expli-

cat que, entà recuperar-lo, er Ajuntament e es vesins preneren coma referéncia escrits de Joan Amades e d'auti folcloristes que descriuen aguesta dança, e tanben un document inusual: ua filmacion der an 1982 a on se ve a un grop de mainatges e mainades que la dançauen dehòra dera glèisa. Èren es membres deth Grop Folcloric Naut Aran, creat per families d'escolans e que desapareishec ans dempús. I auet tanben quauques interpretacions posteriors per part de grops de dança aranesi. Aguesta naua recreacion deth balhano s'a adaptat as nauï tempsi: s'interprète dehòra dera glèisa, entà non interferir damb eth rituai que s'a consolidat ath long des ans. S'a simplificat tà hèr-lo accessible tà toti.

ER AJUNTAMENT DE NAUT ARAN A AMIAT A TÈRME UA APÒSTA IMPORTANT PERA CULTURA PENDENT AGUESTI 4 ANS

AJUNTAMENT DE LES

EQUIPAMENTS

Era Aubèrja Matabòs encete un nau camin

Aguest mes de mai, en equipament municipau de Les, s'iniçièren es taules de creacion entà definir es activitats que s'i desvoloparàn. Eth consistòri vò configurar ua prepausa de *coworking* e *coliving*, pr'amor que preten que i age petiti apartaments damb loguèrs accesibles tà periòdes cuèrti de 2 o 3 mesi.

AJUNTAMENT DE LES

ARTS VISUAUS

Grafftech Festival

Der 11 ath 14 de mai, Les a acuelhut era 1èra edicion deth Grafftech Festival Art Urban, ua iniciatiua qu'a transformat es carrèrs en un "mu-sèu" ar aire liure. En tot, i a auut 3 muraus de gran format, a on artistes plasmèren moments istorics que formen part dera nòsta identitat, en tot apropar eth nòste passat a vesins e visitants d'ua forma innovadora e visuau. Aguesti graffits compden damb realitat aumentada a trauès de còdis QR, en tot perméter descorbir ua experiència interactiua unica. Es istòries complètes se pòden veir ena web de Grafftech Festival.

Aprovat eth pressupòst de 2026 d'1,5 milions d'euros

I AURÀ FÒRÇA MILHORES D'ÒBRES E INFRAESTRUCTURES E SISTÈMES VIARIS

TÈXTE: MANU MOGA

Eth plen der Ajuntament de Les, en session extraordinària, aprovèc es compdes municipaus de 2026 per valor d'1,5 milions d'euros, a on destaquen, entre d'auti projectes, es milhores ena zòna esportiu dera Cauarça, era finalizacion des òbres dera tor deth campanau e diuèrsi projectes de milhora d'infraestructures e sistèmes viaris. Ath delà, se contemple era redaccion des projectes PUOSC que s'executaràn en les a compdar de 2027, damb quate iniciatiues centrades ena milhora de sistèmes viaris, parcs, servicis e enlumenat, acuelhudi ad aguesta linha de subvencion.

AJUNTAMENT DE LES

Ua produccion de **lleida televisió** **Consell Generau d'Aran**

Apren aranés a trauès des istòries des sies tempsades d'Èm çò qu'èm

ÈM ÇÒ QU'ÈM

Era prumèra sèria dera istòria en aranés

Entra en **ott.lleidatv.cat** e descorbis en **Aran TV** un univèrs que te harà a estimar mès era nòsta tèrra

segueix-nos a **la xarxa+**
Descarrega't l'app gratuïtament a:
Google Play App Store

#Actualitat

TRADICIONS

Talhada deth Taro en Arties

Eth passat 17 de mai, es vesins d'Arties inicièren es tradicionaus Hèstes deth Huec damb era celebracion dera Talhada deth Taro, un eveniment en quau era gent puge enquiàs montanhes der entorn deth pòble entà escuèlher quin serà er arbe cremat entà Sant Joan. S'escuelh er arbe, se hè a quèir damb es destraus, e s'arrosègue pes camins enquiath lòc a on se trape eth transpòrt que lo baisharà enquia Arties, entà èster shasclat.

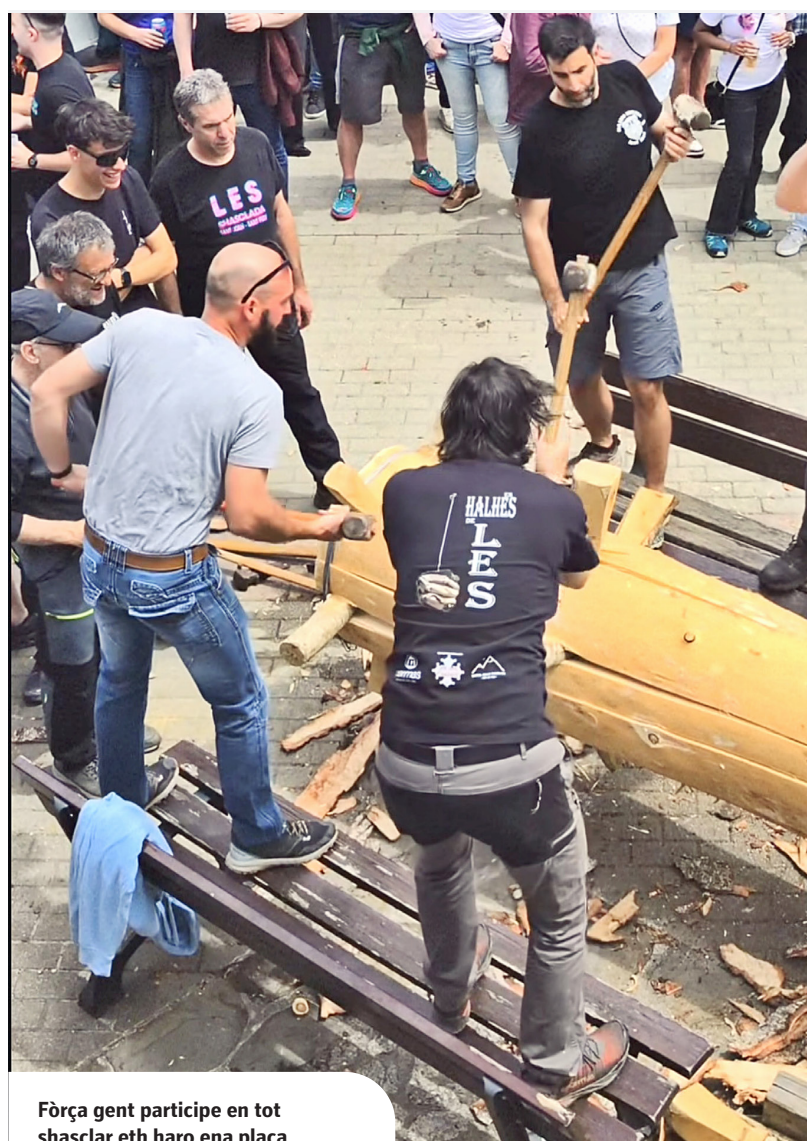
CULTURA

Teatre d'Era Cabana

Eth grop de teatre Era Cabana de Les aufrís ua naua òbra deth 28 ath 31 de mai jos eth nòm "Alcaldessa per dus vòts". Ua naua escadença entà gaudir d'aguest grop d'actors e actritzes, dirigid per Manuel Ané, damb era qu'eth public assistent arirà damb ua òbra ena que tostemp destaque er umor, e a on era politica aurà un pes subergessent. Enguan ei especiau entad aguest grop de teatre, pr'amor que complissen 20 ans.

GROP DE TEATRE ERA CABANA

Fòrça gent partcipe en tot shasclar eth haro ena plaça

COMISSION HÈSTES DE LES

Les vibre damb era Shasclada

ERA SHASCLADA DETH HARO INAUGURE ES HÈSTES DETH HUEC DERA VAL D'ARAN, DAMB UA GRANA PRESÈNCIA DE PARTICIPAIRE E VISITAIRE

TÈXTE: **MANU MOGA**

Eth cicle des Hèstes deth Huec ei un des eveniments mès significatius e emotius dera identitat aranesa, e que perdure e se sauve ath long des sègles. D'açò ne balhen bona pròva en Les, que pendent cada primavera (e inici der ostiu) aufrissen es tradicionaus hèstes ath torn d'aguest element. Coma ei de costum, era Shasclada deth Haro ei qui mèrque eth trèt de gessuda ad aguestes hèstes, damb ua jornada plia de gent ena que, un viatge escuelhut er arb en bòsc, aguest ei arrosegat pes carrèrs de Les, amiat per bona part des vesins, acompanya-hi dera musica dera charanga e hèn diuèrses arturades entà prèner fòrces, enquia arribar ena Plaça deth Haro. Aquiu, eth haro ei shasclat, damb era participacion de fòrça gent que vò clauar es cunhes entà qu'eth soc,

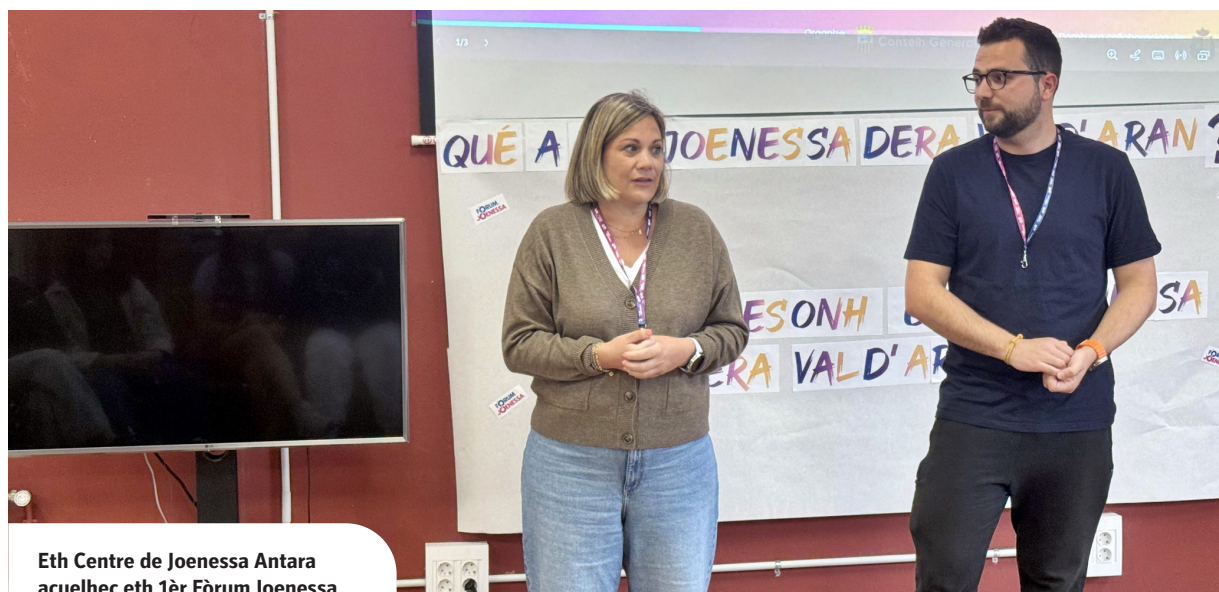
pòc a pòc se pogue daurir, entà favorir que se pogue shugar e que sigue mès facil de poder èster cremat entà Sant Joan der an que ven.

Enguan, dempús des actes dera pròpria Shasclada, era Sala de Hèstes acuelhec es tradicionaus concèrts musicaus, dera man de Sarabat d'Aran e era Orquèsta Mediterrànea, qu'alonguèren era hèsta enquia ben entrada era net.

Un viatge finalizada era Shasclada, era pròpleu jornada des Hèstes deth Huec serà, era Crèma deth Haro que ja se trape quilhat ena plaça, e que serà cremat ena vigilha de Sant Joan. Posteriorament, entà Sant Pèrre, eth haro que precisament a estat shasclat, serà quilhat ena plaça, en tot substituir ath cremat, e que presidirà era plaça enquiara net de Sant Joan deth pròpleu an.

Doble campanya de sensibilizacion tàs joeni

ETH GOVÈRN D'ARAN LANCE "FÒRUM JOENESSA" E "ACÍ MOS CONEISHEM, ACÍ MOS CUEDAM", AGUESTA DARRÈRA CONTRA ERA VIOLÈNCIA EN LÉSER NOCTURN

Eth Centre de Joenessa Antara acuelhec eth 1èr Fòrum Joenessa

ARAN SALUT

TORISME

Eth torisme creish en Aran

TEth torisme ena Val d'Aran creish un 13,32 % respècte 2025 en nombre de pernoctacions ena sason d'iuèrn. En concret, eth totau d'estades a arrenhut es 826.018, comparades damb es 728.942 dera sason 2024-2025 (12/12/2024 – 21/04/2025), çò que representa un augment deth 13,32%.

EQUIPAMENTS

Vilamòs milhore eth cementèri

Er Ajuntament de Vilamòs a començat es trabalhs de remodelacion e ampliacion der actuau cementèri municipau. Concretament, se bastissen un totau de 18 cavòts e se milhore er entorn, especiaument era zòna dera crotz centrau, entà facilitar eth pas e evitar queigudes. Atau madeish, s'installe un sistèma d'aigua entà adaiugar es flors.

SANITAT

1èra Jornada d'Infirmieria

Damb motiu deth Dia Internacionau dera Infirmieria, Aran Salut organizèc eth diuendres, 15 de mai, era prumèra Jornada d'Infirmieria d'Aran Salut. Ua trobada pensada entà compartir coneishements, dar visibilitat ara labor infirmiera en toti es servicis dera institucion e méter en valor eth sòn papèr ena atencion sanitària. Atau madeish, permet refortilhar era collaboracion entre es professionals.

TÈXTE: MANU MOGA/CONSELH GENERAU D'ARAN

Eth Conselh Generau d'Aran a metut en marcha ua dobla campanya de participacion e sensibilizacion ath torn dera joenessa. Eth dissabte 25 d'abriu, se hec eth 1èr Fòrum Joenessa dera Val d'Aran, un eveniment organizat peth Conselh Generau d'Aran damb era voluntat d'èster un espaci estable de participacion juvenila en territòri aranés. se vò facilitar qu'era joenessa pogue hèr a arribar dirèctament es sues demanes ath Govèrn d'Aran e, ath madeish temps, participar activaments ena definicion, orientacion e milhora des politiques de joenessa impulsades en Aran.

Dies endarrèr, estreèc eth Conselh Generau d'Aran: "Ací mos coneishem, ací mos cuedam", damb era que vò conscienciar ara ciutadania sus eth refús contra tot tipe de violència enes espacis de léser nocturn. Era campanya, qu'includís messatges de non-tolerància deuant d'aguest tipe de comportaments, e s'adrece, principauments, as possibles agressors, damb er objectiu de generar consciència e responsabilitat, se harà a conèisher enes hèstes majors d'ostiu dera Val d'Aran.

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

ENSENHAMENT

Er INS d'Aran celèbre 40 ans

En tot commemorar eth sòn 40au aniversari, er Institut d'Aran amièc a tèrme ua hèsta en Centre Polivalent de Vielha e Mijaran eth passat 16 de mai entà celebrar aguesta chifra tanplan subergessenta. Pendent era jornada i auec desparières activitats entara mainadèra: holables, jòcs de husta, pintacares, eca, atau coma vermut, dances, bingo musicau e concèrt deth grop Sarabat d'Aran.

Mès de 120ans ath cant deth ciutadan

Val d'Aran: Amassa per un Futur Sostenible

Ena Val d'Aran, eth miei ambient ei era nòsta prioritat. Gràcies ara dedicacion e esfòrç de toti, artenheram un cambi significatiu entà un futur mès net e sostenible.

Amassa, mos trapam en tot bastir ua Val d'Aran mès verd, a on eth reciclatge e era gestion responsabla des residus son pilars fonamentaus.

Conselh Generau d'Aran

Medio Ambiente

«Possar teatre en aranés ei er objectiu»

20 ans de teatre Era Cabana, t'ac demoraues? Non ac auia pensat. Anàuem hënt an darrèr d'an e quan me n'è encudat auien passat 20 ans.

Com s'inicièc tot? En ua excursion d'un grop d'amics. Ne comencèren a parlar e com que jo ja hèja teatre damb era mainadèra e era joenessa de Les me demanèren se podia escriuer-les ua òbra e dirigir-les.

Guaire actors a actritzes an passat per aguesta companhia? Ara èm 10, cinc òmes e cinc hemnes. I a agut moments qu'auem estat tretze o catorze.

D'a on vie eth nòm de «Era Cabana»? Era Cabana ei justament ua cabana d'un des membres deth grop a on hèm trobades tà dinar o sopar toti amassa de tant en tant, e mos ac passam fòrça ben.

Tostemp eth teatre a estat en aranés? Aquerò siguec eth nòste objectiu des deth prumèr moment: possar eth teatre en aranés. Tà veir teatre en d'aites lengües ja i a pro aufèrta en mercat.

De qué tracte aguesta naua òbra que representaratz? Ei ua paròdia sus eth messatge xenofòb, negacionista que vò hèr a passar era extrè-

ARAN EN PODCAST

MANUELA ANÉ BRITO ENTREVISTA

TÈXTE: ÀLVAR ORDOÑEZ

Manuela Ané Brito neishc ena localitat de Les en an 1963. Ei tecnica der airau de Lengua deth Conselh Generau d'Aran e directora deth grop de teatre "Era Cabana". Se definís coma ua persona activa, inquieta, sociabla e tenaç, aptituds que traslade as sòns mestièrs a desvolopar en sòn dia a dia professionau e personau.

ma drete e da ues claus particulars tà combater-la, en marc d'un petit Ajuntament e en un nuclèu rurai.

Qu'ei çò que mès destagues dera tua companhia? Eth bon ambient, er esfòrç e er afècte que toti e totes mos auem, a mès des ganes de milhorar.

Quina ei era resposta des ciutadans d'Aran ath teatre en aranés?

Plan bona. Aumplim era sala es quate dies e se ne hèssem mès dies, tanben creigui qu'aumpliríem. Eth public ei fòrça arregràit.

S'auesses de definir era companhia de teatre «Era Cabana» damb 3 adjectius coma ac haries? Constanta, illusionada e unida.

UA NAUA MANÈRA DE COMPRÈNER ERA INFORMACION LOCAU

VIU ERA INFORMACION **Km0**

SEGUÏS-MOS EN TÒN MOBIIL, TAULETA O ORDENADOR

AUÉ TV

www.aue.cat

f auetv

@aueTV

T'APROPAM ÇÒ
QUE PASSE EN
TÒN PÒBLE AQUIU
A ON SIGUES